

0.01em

01em

Problema cifrelor impare in puterile lui 2

Facultatea de Matematica si Informatica

Limbaje Formale si Automate

Grupa: 141

Rachieriu Gheorghe Gabriel

Contents

1	Descrierea problemei	2
2	Ce este de fapt ridicarea la putere?	2
3	Ce este interesant la cazul particular 2^k	2
4	Interpretare	2
4.1	Cazul particular $c_1, c_2, \dots, c_x \in \{0, 1, 2, 3, 4\}$	2
4.2	Cazul particular $c_1, c_2, \dots, c_k, \dots, c_x \in \{0, 1, 2, 3, 4\}$ dar $x_k \in \{5, 6, 7, 8, 9\}$	2
4.3	Mai multe cazuri particulare. Este ceva special cu 2048?	2
5	Realizarea unui script care să calculeze șirul	3
6	Concluzie	3

1 Descrierea problemei

Fie sirul infinit definit prin $x_n = 2^n$, $n \in \mathbb{N}$.

Primii termeni ai sirului sunt:

1, pentru $n=0$
2, pentru $n=1$
4, pentru $n=2$
8, pentru $n=3$
16, pentru $n=4$
32, pentru $n=5$
64, pentru $n=6$
128, pentru $n=7$
256, pentru $n=8$
512, pentru $n=9$
1024, pentru $n=10$
2048, pentru $n=11$

Observam ceva interesant pentru $n=2,4,8,11$. Toate cifrele numerelor din sir sunt pare. In urma generarii sirului pe calculator se observa ca 2048 (al 11-lea termen) este ultimul din sir care are toate cifrele pare. Interesant insa despre aceasta problema este generalizarea, si demonstratia.

2 Ce este de fapt ridicarea la putere?

Fie $n, k \in \mathbb{N}$, spunem ca n^k este notatia inmultirii repetate a lui n , cu el insusi, de k ori. În acest sens, rezultatul calculului n^k este $n*n*n...n$, de k ori.

3 Ce este interesant la cazul particular 2^k

Conform definiției anterioare, rezultatul calcului 2^k este $2 * 2 * \dots * 2$ de k ori. Înmulțirea, la rândul ei, este o adunare repetată; în caz particular, înmulțirea cu 2 se rezumă la adunarea unui număr cu el însuși. În acest context, problema calculului lui 2^k este de fapt studiul șirului $T_n = T_{n-1} - T_{n-1}$, $n \in \mathbb{N}$.

4 Interpretare

4.1 Cazul particular $c_1, c_2, \dots, c_x \in \{0, 1, 2, 3, 4\}$

Considerăm că ne aflăm la pasul i , iar T_{i-1} este de forma $\overline{c_1 c_2 \dots c_x}$, unde $x \in \mathbb{N}$. Atunci $T_i = \overline{2c_1 2c_2 \dots 2c_x}$, deoarece nu există transport și suma oricăror 2 cifre este mai mică strict decât 10.

4.2 Cazul particular $c_1, c_2, \dots, c_k, \dots, c_x \in \{0, 1, 2, 3, 4\}$ dar $x_k \in \{5, 6, 7, 8, 9\}$

Observăm că existența a cel puțin unei cifre din mulțimea $\{5, 6, 7, 8, 9\}$ produce un transport care transformă termenul T_i în $\overline{2c_1 2c_2 \dots 2c_i + 1 \dots 2c_x}$, ale cărui cifre nu sunt strict pare. Exemplu: $2048 + 2048 = 4096$ (Explicație: $4+4=8+1$ (Transport)=9).

Acest tipar, însă, nu demonstrează inexistența unui număr cu toate cifrele pare, deoarece cifrele cât mai semnificative cresc, în mod evident mai încet decât cele mai puțin semnificative. Exemplu: $\dots 072(2^{17}) + \dots 072(2^{17}) = \dots 144(2^{18}) + \dots 144(2^{18}) = \dots 4288(2^{19})$ (Deși cifra 2 a produs transport în cifra 3, după câteva iterații, cifrele 1,2 și 3 revin toate pare).

4.3 Mai multe cazuri particulare. Este ceva special cu 2048?

Primii termeni ai șirului T_n sunt: 1, pentru $n=0$

2, pentru $n=1$
4, pentru $n=2$
8, pentru $n=3$
16, pentru $n=4$ **Primul Transport**
32, pentru $n=5$

64, pentru $n=6$
 128, pentru $n=7$ **Transport**
 256, pentru $n=8$ **Transport**
 512, pentru $n=9$ **Transport**
 1024, pentru $n=10$ **Cifre care nu produc transport**
2048, pentru $n=11$
 4096, pentru $n=12$ **Transport**
 8192, pentru $n=13$ **Transport**
 16384, pentru $n=14$ **Transport**
 32768, pentru $n=15$ **Transport**
 65536, pentru $n=16$ **Transport**
 131072, pentru $n=17$ **Transport**
 262144, pentru $n=18$ **Transport**
 524288, pentru $n=19$ **Transport**
 1048576, pentru $n=20$ **Transport**
 2097152, pentru $n=21$ **Transport**
 4194304, pentru $n=22$ **Transport**
 8388608, pentru $n=23$ **Transport**
 16777216, pentru $n=24$ **Transport**
 33554432, pentru $n=25$ **Transport**

Observăm că de la un n foarte mare, transporturile apar inevitabil.

5 Realizarea unui script care să calculeze șirul

O soluție la prima mână ar fi să adun numerele cu ele înșăși sau să le înmulțesc cu 2 repetat ca $\text{int-uri}(2^{31})$ sau $\text{long-uri}(2^{63} - 1)$. O abordare de care mi-am adus aminte din liceu ar fi adunarea numerelor mari ca string-uri , ținând cont de carry. Cu această metodă, aș putea calcula $2^{4,611,686,018,427,387,897}$ (4,611,686,018,427,387,897 este dimensiunea maximă a unui string din STL) care este mai mare decât numărul calculat deja de $2^{133477987019}$ dacă nu aș fi limitat de specificațiile calculatorului meu, timp și curent. Personal, până am scris acest paragraf, am rulat script-ul, și până la 2^{597592} nu mai este niciun număr cu toate cifrele pare. Codul sursă pe GitHub.

6 Concluzie

Studiul cifrelor impare în puterile lui 2 relevă o proprietate interesantă: până la $2^{11} = 2048$, există termeni care conțin doar cifre pare, dar începând cu 2^{12} apar inevitabil cifre impare, datorate fenomenului de transport în operațiile de adunare repetată.

Prin simularea procesului de înmulțire cu 2 ca adunare de sine și implementarea algoritmului cu string-uri pentru a evita limitările tipurilor de date, am putut observa cum, indiferent de strategia inițială, apariția transporturilor devine inevitabilă în evoluția exponențială a lui 2^n . Astfel, 2048 devine un reper interesant, dar nu unic, în comportamentul acestui șir.

Prin această analiză, observăm cum concepte de bază din teoria numerelor și programare algoritmică pot fi aplicate pentru a înțelege mai bine proprietăți ascunse ale unor operații matematice aparent simple.